

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DÖVLƏT GÖMRÜK KOMİTƏSİ

SƏRƏNCAM

№1000/ 115

Bakı şəhəri

«16» iyul 2021

**“Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisində iki gömrük orqanı arasında
daşınan mal və nəqliyyat vasitələrinin təyinatı üzrə çatdırılmasına
nəzarət olunması üçün qlobal mövqetəyinət mə sistemindən (GPS)
istifadə barədə Metodika”nın təsdiq edilməsi haqqında**

“Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi haqqında Əsasnamə”nin 5.6.11-ci
yarımbəndinə əsasən:

1. “Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisində iki gömrük orqanı arasında daşınan mal və nəqliyyat vasitələrinin təyinatı üzrə çatdırılmasına nəzarət olunması üçün qlobal mövqetəyinət mə sistemindən (GPS) istifadə barədə Metodika” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. “Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisində iki gömrük orqanı arasında daşınan mal və nəqliyyat vasitələrinin müəyyən olunmuş marşrut və müddətlər ərzində təyinatı üzrə çatdırılmasına nəzarət olunması üçün qlobal mövqetəyinət mə sistemindən (GPS) istifadə barədə Metodiki göstəriş”in təsdiq edilməsi barədə Dövlət Gömrük Komitəsinin 14 iyul 2011-ci il tarixli 078 nömrəli əmri ləğv edilsin.
3. Komitənin Gömrük Risklərinin İdarəolunması və Audit Baş İdarəsi (Fərid Əliyev) GPS sensorlarının səmərəli istifadəsinə, təhlükəsizlik texnikası tələblərinə uyğun istismarına, işlək vəziyyətdə saxlanılmasına və dövriyyəsinə nəzarətin həyata keçirilməsini təmin etsin.
4. Komitənin Texnoloji İnnovasiyalar və Statistika Baş İdarəsi (Təmkin Xəlilov) “Nəqliyyat vasitələrinin üzərində GPS sensorunun quraşdırılması ilə bağlı təhvil-təslim aktı”-nın Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemindən silinməsini təmin etsin.
5. Komitənin İnzibati İdarəetmənin Təşkili İdarəesi (Nüsrət Qurbanov) sərəncamın aidiyyəti üzrə göndərilməsini təmin etsin.

Sədr

Səfər Mehdiyev

Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisində iki gömrük orqanı arasında daşınan mal və nəqliyyat vasitələrinin təyinatı üzrə çatdırılmasına nəzarət olunması üçün qlobal mövqetəyinəmə sistemindən (GPS) istifadə barədə

Metodika

1. Ümumi müddəələr

1.1. Bu Metodika Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisində iki gömrük orqanı (bundan sonra—gömrük orqanları) arasında daşınan mal və nəqliyyat vasitələrinin müəyyən olunmuş marşrut və müddətlər ərzində təyinatı üzrə çatdırılmasına nəzarət olunması üçün qlobal mövqetəyinəmə sistemindən (bundan sonra - GPS) istifadəni və bu fəaliyyətə dair gömrük əməkdaşlarının hərəkətlərini tənzimləyir.

1.2. Bu Metodikada aşağıdakı əsas anlayışlardan istifadə olunur:

1.2.1. qlobal mövqetəyinəmə sistemi (GPS) - yer kürəsinin naviqasiya sistemi əsasında elektron xəritə üzərində, hava şəraitində asılı olmayaraq obyekti yerləşdiyi coğrafi koordinatları, vaxtı və məsafəni müəyyən edən sistem;

1.2.2. elektron xəritə - rəqəmsal formada xəritə məlumatlarını və vizual müşahidələri eks etdirən kartoqrafik təsvir;

1.2.3. GPS sensoru - müvəqqəti və ya daimi əsaslarla obyekte quraşdırılmış, onun olduğu yer və digər göstəricilər barədə məlumatları qeydə alan və qlobal mövqetəyinəmə sisteminə ötürən cihaz.

2. GPS sensorundan istifadə edilməsi

2.1. GPS sensorundan istifadə etmənin əsas məqsədləri aşağıdakılardır:

2.1.1. gömrük orqanı arasında gömrük nəzarəti altında olan malları daşyan nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinə məsafədən real vaxt rejimində nəzarət etmək;

2.1.2. müəyyən olunmuş marşrut boyunca mallara dair qanunazidd hərəkətlərin törədilməsi riskini minimallaşdırmaq;

2.1.3. malların təyinat gömrük orqanına müəyyən olunmuş vaxt və marşrut üzrə çatdırılmasına nəzarət etmək.

2.2. İki gömrük orqanı arasında daşınan mal və nəqliyyat vasitələrinin müəyyən olunmuş marşrut və müddətlər ərzində təyinatı üzrə çatdırılması üçün gömrük orqanları GPS sensorundan müvəqqəti istifadə etmək hüququna malikdir.

2.3. GPS sensorunun quraşdırılması, açılması və onun hərəkətinə nəzarət üzrə fəaliyyət Komitənin strukturuna daxil olan Mobil gömrük şöbələri və həmin şöbələrin nəzdində fəaliyyət göstərən Mobil gömrük qrupları (bundan sonra-qruplar) tərəfindən həyata keçirilir.

2.4. GPS sensoru müvəqqəti əsaslarla iki gömrük orqanı arasında hərəkət edən nəqliyyat vasitələrinin və ya həmin nəqliyyat vasitələrində daşınan malın üzərində quraşdırılır.

2.5. GPS sensoru müvəqqəti əsaslarla Mobil gömrük şöbəsinin (qrupunun) əməkdaşı tərəfindən risklərin idarəolunması sistemi tərəfindən müəyyən olunmuş dəhlizə və ya struktur bölmənin rəhbərinin göstərişinə əsasən quraşdırılır. GPS sensoru quraşdırılma üçün daşıyıcıya və ya digər şəxsə verilə bilməz.

2.6. Müvəqqəti GPS sensorunun hərəkəti üzrə qeydiyyat işləri gömrük xidmətinin Vahid Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemi (bundan sonra- VAİS) vasitəsilə həyata keçirilir.

2.7. Nəqliyyat vasitəsinin üzərində müvəqqəti əsaslarla GPS sensoru quraşdırıldıqda, daşıyıcı onların quraşdırılmasına, təyinat yerində gömrük əməkdaşına təhvil verilməsinə, habelə GPS qurğularının itirilməsinə, zədələnməsinə və məhv edilməsinə görə məsuliyyət daşıdığı barədə məlumatlandırılır. Bu barədə məlumat göndərən gömrük orqanı tərəfindən daşıyıcıya təqdim olunan bildirişdə (Mal və nəqliyyat vasitələrini Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirən şəxslərin xəbərdar edilmələrinə dair Bildiriş) öz əksini tapır.

2.8. Nəqliyyat vasitələri təyinat gömrük orqanına çatdıqdan sonra quraşdırılmış GPS sensoru təyinat gömrük orqanının əməkdaşı tərəfindən daşıyıcının iştirakı ilə çıxarılır.

2.9. Nəqliyyat vasitəsinin bildirişdə göstərilən marşrut xətti üzrə hərəkətində uyğunsuzluq (marşrutdan çıxma, gecikmə, nəqliyyat vasitəsinin konstruktiv bütövlüyündə dəyişiklik və bu kimi digər risk törədən hallar) aşkar olunmadıqda GPS sensoru Mobil gömrük şöbəsinin (qrupunun) əməkdaşı tərəfindən açılıraq təhvil alınır.

2.10. GPS sensorunun daşıyıcı tərəfindən qəsdən zədələnməsi, itirilməsi və ya hə hansı şəkildə ona ziyan vurulması halları aşkar olunduqda təyinat gömrük orqanı qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş tədbirləri görür. Hadisənin qəsdən törədilmədiyi müəyyən edildikdə və sürücü GPS sensoruna dəymış zərəri (onun balans dəyərini) könüllü şəkildə ödədikdə gömrük orqanı tərəfindən ödənişin həyata keçirilməsi üçün müvafiq hesab təqdim olunur.

2.11. GPS sensoru daimi əsaslarla gömrük orqanının xidməti nəqliyyat vasitələrində, habelə qarşılıqlı razılışma əsasında beynəlxalq yük daşımalarını həyata keçirən rezidentlərə məxsus nəqliyyat vasitələrində quraşdırılır.

3. GPS sensoru quraşdırılan nəqliyyat vasitələrinə və mallara nəzarətin həyata keçirilməsi

3.1. GPS sensoru quraşdırılmış nəqliyyat vasitələrinin müəyyən olunmuş marşrut üzrə hərəkətinə və müəyyən olunmuş müddətlərdə təyinat gömrük orqanlarına çatdırılmasına nəzarət göndərən gömrük orqanı tərəfindən VAİS vasitəsilə, ümumi nəzarət və bu istiqamətdə fəaliyyətlərin əlaqələndirilməsi isə Komitənin Gömrük Risklərinin İdarəolunması və Audit Baş İdarəsinin Mobil gömrük və mallara elektron nəzarət idarəsi (bundan sonra-İdarə) tərəfindən həyata keçirilir.

3.2. Nəqliyyat vasitələrinin marşrut üzrə hərəkəti elektron xəritə üzərində müşahidə edilir. Müşahidə Komitənin Hədəf mərkəzində fasiləsiz xidmət aparan İdarənin əməkdaşları (operatorlar) tərəfindən aparılır.

3.3. Nəqliyyat vasitəsinin müəyyən olunmuş marşrutdan kənara çıxdığı, GPS

sensorunun işləmədiyi və bu kimi digər hallarda operatorlar hadisənin baş verdiyi əraziyə ən yaxın gömrük orqanının ərazisində xidmət aparan Mobil gömrük şöbəsinin (qrupunun) rəhbərini və ya onu əvəz edən şəxsi məlumatlandırmaqla bu barədə VAİS-də müvafiq qeydlər aparır. Ərazi Mobil gömrük şöbəsinin (qrupunun) əməkdaşları həmin əraziyə gəldikdən sonra müəyyən olmuş zəruri tədbirlərin görülməsi üçün istiqamətləndirilir. Hadisə yerinə gəlmış struktur bölmənin əməkdaşları görülən tədbirlər barədə öz rəhbərini məlumatlandırmaqla yanaşı VAİS-in gömrük müşayiəti bölməsində hadisə ilə bağlı müvafiq qeydlərini aparır.

3.4. Nəqliyyat vasitəsinin müəyyən olmuş marşrutdan kənara çıxdığı və ya GPS sensoru siqnalının itdiyi barədə ərazi Mobil gömrük şöbələrinin (qruplarının) əməkdaşları məlumat alıqdə, dərhal nəqliyyat vasitəsinin və ya malın axtarışı üzrə tədbirlər həyata keçirir.

3.5. Nəqliyyat vasitəsi və ya mal aşkar olunduqdan sonra Mobil gömrük şöbələrinin (qruplarının) əməkdaşları ilk növbədə GPS sensorunun işlək vəziyyətdə olmasını yoxlayır, daha sonra isə gömrük təminatının eyniləşdirilməsini həyata keçirir.

3.6. Nəqliyyat vasitəsinin yol nəqliyyat qəzasına uğradığı və ya hər hansı digər səbəbdən hərəkətinin davam etdirilməsinin mümkünzsizlüyü aşkar olunduqda dərhal hadisənin baş verdiyi yerə ən yaxın gömrük orqanının rəhbəri və ya onu əvəz edən şəxs bu barədə məlumatlandırılır. Həmin gömrük orqanının müvafiq struktur bölmələrinin əməkdaşları hadisə yerinə gəldikdən sonra nəqliyyat vasitəsi üzərində olan mallara qanunvericilikdə müəyyən olmuş qaydada birgə baxış həyata keçirilərək baxışın nəticələrinə dair Akt tərtib olunduqdan sonra nəqliyyat vasitəsi və yüksək ərazi gömrük orqanının əməkdaşlarının sərəncamına verilir.

3.7. Mobil gömrük şöbələrinin (qruplarının) əməkdaşları nəqliyyat vasitəsinin marşrutdan çıxmاسını aşkar etdikdə, bunun səbəblərini araşdırıldıqdan sonra sürücü barəsində "Marşrutdan çıxma haqqında AKT" tərtib edir (Əlavə 2). Marşrutdan çıxma təyinat gömrük orqanının fəaliyyət ərazisindən kənarda baş verdiğdə Mobil gömrük şöbələrinin (qruplarının) əməkdaşları nəqliyyat vasitəsinin marşrutdan çıxması ilə bağlı tərtib etdiyi aktın ikinci hissəsindəki məlumatları yazaraq baxılması üçün təyinat gömrük orqanına göndərir. Mobil gömrük şöbələrinin (qruplarının) əməkdaşları tərəfindən marşrutdan çıxma ilə bağlı akt 2 (iki) nüsxədə tərtib olunur. Aktı sürücü və tərtib edən əməkdaş imzalayırlar.

3.8. Mobil gömrük şöbələrinin (qruplarının) əməkdaşları tərəfindən mövcud hallar nəzərə alınaraq nəqliyyat vasitələrinin GPS sensorunun nəzarəti altında daşınmasının dayandırıldığı aşkar olunduğu təqdirdə (gömrük qanunvericiliyinin pozulması əlamətləri, nəqliyyat vasitəsinin sıradan çıxması, GPS sensorunun itirilməsi və s.) hadisə yerinə gəlmiş əməkdaş tərəfindən bu barədə akt tərtib edilərək həmin nəqliyyat vasitəsi və mallar yaxınlıqda olan ərazi gömrük orqanına Mobil gömrük şöbələrinin (qruplarının) müşayiəti ilə çatdırılaraq gömrük orqanına təhvil verilir.

3.9. Dayanmanın nasazlıq və ya digər obyektiv səbəbdən (sürücünün qəfildən səhhətinin pisləşməsi və ya bu kimi digər hallar) baş verməsi müəyyən olunduqda Mobil gömrük şöbəsinin (qrupunun) əməkdaşı həmin nasazlıq və ya nəqliyyat vasitəsinin hərəkətinə çətinlik yaradan hal aradan qaldırıldıqdan sonra hərəkətin GPS sensorunun nəzarəti altında davam etdirilməsi haqqında qərar qəbul edir.

4. GPS sensorlarının gömrük orqanları arasında dövriyyəsinə nəzarətin həyata keçirilməsi

4.1. Gömrük orqanları arasında GPS sensorlarının dövriyyəsi və istifadəsi barədə qeydiyyat VAİS vasitəsilə həyata keçirilir (Əlavə 1).

4.2. Çatdırma əməliyyatı zamanı istifadə olunmuş GPS sensorlarının təyinat və göndərən gömrük orqanları arasında təhvil-təslimi həmin gömrük orqanlarının Mobil gömrük şöbələrinin (qruplarının) rəhbərləri tərəfindən, onların dövriyyəsinə ümumi nəzarət isə idarə tərəfindən həyata keçirilir.

5. Yekun müddəələr

5.1. Gömrük orqanlarında saxlanılan GPS sensorları daim işlək və batareyaları dolu vəziyyətdə saxlanılmalıdır.

5.2. İstifadə edildikdən sonra gömrük orqanına qaytarılmış GPS sensorları dərhal elektrik qida mənbəyinə qoşularaq qidalandırılmalıdır.

5.3. GPS sensorları gömrük orqanlarında söndürülmüş vəziyyətdə və ya deaktiv rejimdə saxlanılır, yalnız nəqliyyat vasitələri və ya malların üzərində quraşdırıldıqda aktiv rejimə keçirilir.

5.4. Rübdə bir dəfədən az olmayıaraq gömrük orqanları arasında GPS sensorlarının inventarlaşdırılması və işlək vəziyyətdə olmasına nəzarət həyata keçirilir.

"Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisində iki gömrük orqanı arasında daşınan mal və nəqliyyat vasitələrinin təyinati üzrə çatdırılmasına nəzarət olunması üçün qlobal mövqetəyinət mə sistemindən (GPS) istifadə barədə Metodika"nin 2Nö-li Əlavəsi

Marşrutdan çıxma haqqında

AKT

/ ____ / ____ / 20 ____ -ci il

(Aktın tərtib edildiyi yer)

Biz aşağıda imza edənlər, _____

bu aktı tərtib edirik ondan ötrü ki, _____ gömrük postundan
_____ gömrük _____

təyinat alan _____ markalı, _____ dövlət
nömrə nişanlı yük nəqliyyat vasitəsi, GPS nömrəsi _____

/ ____ / ____ / 20 ____ -ci il tarixdə, saat ____ : ____ yolunun
_____ hissəsində göndərən gömrük orqanı tərəfindən
(marşrutdan çıxdığı ərazi)

ona verilmiş təyinat üzrə müəyyən edilmiş marşrut xəttindən kənara çıxmışdır.

Nəqliyyat vasitəsinə baxış keçirilərkən üzərindəki gömrük eyniləşdirmə
vasitələrinə, GPS qurğusuna və yükünə müdaxilə halları aşkar _____

Marsrutdan çıxma hadisəsi təyinat gömrük orqanının ərazisindən kənarda baş verdiğde doldurulur.

Marşrutdan çıxma təyinat gömrük orqanının ərazisindən kənarda baş verdiyi
fürsət bu hüquqpozma faktı barədə qanunamüvafiq tədbir görüləməsi məqsədilə həmin
gömrük orqanının Mobil gömrük şöbəsinin rəisi (və ya onu əvəz edən şəxs) _____
_____ / ____ / ____ / 20 ____ -ci il tarixdə,
(vəzifəsi, adı soyadı)
saat ____ : ____ məlumat verildi və nəqliyyat vasitəsi / ____ / ____ / 20 ____ -ci il
tarixdə, saat ____ : ____ təyinatı üzrə yola salındı.

İmza: _____ /

(nəqliyyat vasitəsinin sürücüsünün adı, soyadı)

(akt tərtib edən inspektorun adı, soyadı)

